

Gebiedsvisie Kampereiland

Kampereiland zoals de bewoners het zien

1. Gebiedsvisie Kampereiland

De gemeente Kampen werkt aan nieuwe gebiedsvisies voor de verschillende gebieden die bij de gemeente horen. Zo komt er ook een nieuwe gebiedsvisie voor Kampereiland. De gebiedsvisie helpt inwoners, organisaties, bedrijven en de gemeente om te bepalen of nieuwe initiatieven wel of niet gewenst en mogelijk zijn. Voor ons niets nieuws. Over deze dingen hebben wij al uitgebreid nagedacht en gesproken. In 2020 hebben wij onze uitgangspunten al opgesteld onder de vlag van WERK (Waardevol Energiek en Rendabel Kampereiland. Deze koers zullen we de gemeente aanbieden om als basis te dienen voor de nieuwe gebiedsvisie Kampereiland. Dit document beschrijft onze input.

2. De visie van de Kampereilanders

‘We zijn een vitale samenleving op het unieke, gezonde Kampereiland’¹.

De **vitale samenleving** bestaat uit een brede variëteit aan personen (jong en oud) die gezamenlijk drager zijn van de gemeenschapszin in diverse vormen als kerk, school, verenigingsleven en activiteiten. We wonen met plezier en genieten van de rust en de ruimte. De gevestigde bedrijven zijn levensvatbaar en ontwikkelen zich.

We zijn ‘uit zee en rivier geboren’² en zijn de erfopvolgers van onze voorouders die de rijke zeebodem ontgonnen en ontwikkelden en daarbij boerderijen op de terpen bouwden. Met steun van de stad Kampen. Die oorsprong van ons gebied en de huidige staat is **uniek** in Nederland. Dat willen we bewaren en versterken. Het is ook een sterke bron van inspiratie.

Gezond heeft meerdere betekenissen in deze visie. Economisch én ecologisch gezond, maar ook gezond in welbevinden en welzijn.

1 Het Kampereiland is in deze visie groter dan het feitelijke Kampereiland en omvat ook de Mandjeswaard, de Pieper en de Melm. In feite omvat het alle gronden in eigendom van de Stadserven NV.

2 Geuje van der Linde, “Uit zee en rivier geboren, Honderd erven op het Kampereiland 1364 - 2014”; Kampereiland, Vereniging Streekbelangen Kampereiland, Uitgave IJsselacademie, Kampen, 2e druk, 2019. 4 gebied en de huidige staat is uniek in Nederland. Dat willen we bewaren en versterken. Het is ook een sterke bron van inspiratie. Gezond heeft meerdere betekenissen in deze visie. Economisch én ecologisch gezond, maar ook gezond in welbevinden en welzijn.

3. Van visie naar werkelijkheid

Om onze visie werkelijkheid te maken zetten wij op **drie onderwerpen een stip op de horizon**.

a. Bloeiende en vitale gemeenschap

Het Kampereiland biedt een aantrekkelijk woon- en werkgebied voor onze vitale en gevarieerde gemeenschap. Er is veel leven in de brouwerij. Onze bewoners zijn trots op dit unieke gebied en zijn bereid om daaraan hun steentje bij te dragen. Er is een rijk en geschakeerd verenigingsleven en kerk en school kennen actieve gemeenschappen. Gedurende het jaar zijn er goed bezochte evenementen. Kampereiland biedt de mogelijkheid om in kleinere eenheden te wonen in de verbouwde (terp-) boerderijen. Diverse oudere boerderijen hebben een woon/werk-functie gekregen. De totale bevolking is

gegroeid en er is een gezonde in – en uitstroom van personen. Kampenaren en Eilanders kennen elkaar goed en hebben een scala aan uitwisseling van goederen en diensten. De diversiteit aan ondernemingen op het Kampereiland is toegenomen. De hoofdmoot is nog steeds landbouw (melkveehouderij), maar er zijn tal van bedrijven gevestigd in woon/werk combinaties op de erven. Het aandeel toerisme in de werkgelegenheid is gestegen. Met Kampen, IJsselmuiden, de Noordoostpolder en Zwolle zijn diverse (handels)relaties opgezet (rondom voeding, toerisme en andere diensten).

b. *Ons unieke Kampereiland*

Kampereiland heeft een eigen karakter met kenmerkende boerderijen in herkenbare stijl op de terpen en daartussen. Sommige bedrijven (de oude uitgeplaatste boerderijen uit de stad) zijn ondertussen ook op terpen geplaatst. Onze erven zijn herkenbaar aan de kenmerkende erfbeplanting. We zijn trots op Kampereiland: het geheel oogt zeer verzorgd. Het heeft zowel de glans van de cultuurhistorie als de schittering van modern en vooruitstrevend. Onze landschappelijke structuur is heel herkenbaar in het veld, met de boerderijen op de terpen in het landschap, dat doorsneden is met kreken en wegen. De wegen gaan deels op in het open landschap, deels zijn ze ook zichtbaar gemaakt met beplanting. De brede prachtige rietkragen aan Zwarte Water en Veluwemeren accentueren het open gebied. Aan de ecologische infrastructuur hebben we veel werk verzet sinds de twintiger jaren: het is een boeiende matrix van nattere hooi en weilanden, brede stroken langs sloten en langs de kreken en de brede zomen met riet en oeverbegroeiingen. Ook de kreken vormen een belangrijke extra dimensie. De weidevogelstand is gestaag gegroeid: we genieten weer van veldleeuweriken, grutto's, watersnippen en tureluurs. De grote karekiet is sinds midden`20 terug in het rietland, de visstand in onze kreken is hoog. We hebben als Kampereiland een eigen beeldmerk. Ieder erf heeft daaraan een heel eigen accent toegevoegd.

c. *Gezonde landbouw, gezonde omgeving*

Kampereiland kent een grote variatie aan landbouwbedrijven, ieder met een eigen bedrijfsfilosofie. De bedrijven zijn financieel gezond en aantrekkelijk voor overname door de volgende generatie vanuit de familie of van buiten de familie. De vruchtbare bodem is uitstekend geschikt voor blijvende grasteelt, maar ook voor een gemengd bedrijf of samenwerkende gemengde bedrijven (akkerbouwers met melkveehouders). Veel bedrijven werken in de grondstofstromen samen met collega's in de polder Mastenbroek of de Noordoostpolder. Sommige bedrijven kennen een kringlooprelatie met de stad Kampen. Als ideeën voor nieuwe producten uit een coöperatie van bedrijven: productie van het geurige en smakelijke Kampereilander hooi dat weer wordt verkocht aan stoeterijen en maneges, of de heerlijke boter die in de Kamper boterfabriek wordt bereid. Ons Eilander landschap is een natuurrijk cultuurlandschap. Het wordt gedomineerd door de landbouwbedrijven maar kent ook een rijke variatie aan natuur. Het boerenland herbergt vele soorten dieren en planten. Het beheer van de natuur in en buiten het Kampereiland

doen we zelf, waarbij we ook de uitgestrekte rietlanden en de oevers van het Reevediep en de bypass in beheer hebben. Veel bedrijven kennen een combi van landbouw en natuurbeheer. De overall coördinatie van het natuurbeheer is in handen van het collectief in de Agrarische Natuur Vereniging. We zijn als Kampereiland klimaat- en energieneutraal en we leveren energie aan Kampen. Die energie wordt opgewekt vanuit kleinschalige en enkele grootschalige bronnen. Omdat de kracht van ons landschap nu juist de combinatie van boerenland met open luchten en vergezichten is, hebben we de toepassing van zonne-energie beperkt tot de erven en enkele meer kleinschalige toepassingen in percelen. De wereld van energiebesparing en opwekking is overigens steeds in beweging. Onze gezamenlijke energiecoöperatie is ter zake kundig en beheert onze gezamenlijke vraag en onze productie. We hebben Kampereiland waterbestendig ingericht. We realiseren ons dat we als buitendijks gebied kwetsbaar zijn. Daarom zijn de terpen waar nodig verstevigd en verhoogd en hebben we retentiegebieden aangewezen. De ruimte daarvoor is elders gecompenseerd. De 'nabijheid' van water biedt ook mogelijkheden voor andere vormen van landbouw en recreatie. Alle boerderijen staan weer op terpen!